

Januar 2016

Til brugere af den danske udgave af spørgeskema om sundhedskompetence (health literacy) ”The HLS-EU Short Scale 16-item (HLS-EU-Q16)” spørgeskema.

”The HLS-EU Short Scale 16-item (HLS-EU-Q16)” spørgeskema er udviklet af *The HLS-EU consortium* på baggrund af en længere (47 items), velafprøvet version (1). Spørgeskemaet er oversat fra engelsk til dansk i 2013-2014 efter en systematisk fremgangsmåde med frem- og tilbage oversættelser, efterfulgt af kognitive interviews og pilottestning. Oversættelsen blev foretaget af Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet (AU) og Institut for Folkesundhed, Københavns universitet (KU), i samarbejde med originalforfatterne, herunder deltagelse af postdoc Kirstine Sørensen (Maastricht University).

HLS-EU-Q16-spørgeskemaet vurderer generel health literacy, som på dansk er oversat til sundhedskompetence (2). Spørgeskemaet er udviklet på baggrund af *The HLS-EU consortium’s model*, som skelner imellem fire dimensioner af sundhedskompetence – få adgang til, forstå, vurdere og anvende information om sundhed – samt tre domæner i hvilke sundhedskompetence har betydning – behandling/pleje, forebyggelse og sundhedsfremme samt (3).

Scoring (3)

De 16 items har 4 svarkategorier: 1 (Meget let), 2 (Let), 3 (Svært) og 4 (Meget svært).

Kategori 3 og 4 kodes 0, og kategori 1 og 2 kodes 1. En sum-score af alle 16 items med et muligt range fra 0-16 udgør HL scoren. Høj score indikerer et højere niveau af sundhedskompetence.

Der er endvidere defineret to cut-points til at skelne imellem tre niveauer af general sundhedskompetence:

0- 8: Sandsynligvis utilstrækkelig sundhedskompetence

9-12: Sandsynligvis problematisk sundhedskompetence

13-16: Sandsynligvis tilstrækkelig sundhedskompetence

Originalforfatterne af spørgeskemaet anbefaler følgende tilgang vedrørende missing data:

Hvis en person har ≤ 2 ubesvarede spørgsmål kodes disse 0. En person med 14 besvarelser der alle er kategori 1 eller 2 og 2 ubesvarede spørgsmål vil således få en score på 14.

Anvendelse af spørgeskemaet eller dele heraf

Spørgeskemaet kan anvende frit. Skemaet bør anvendes i sin fulde længde og er i modsætning til den oprindelige 47-item udgave ikke egnet til opdeling i subskalaer. Der findes desuden en 6-item skala til studier, hvor sundhedskompetence kun er et delelement og stort behov for en kompakt skala.

På vegne af den danske oversættelsesgruppe

Lars Kayser, lektor, speciallæge, ph.d.
Institut for Folkesundhed, KU
E-mail: lk@sund.ku.dk

Helle Terkildsen Maindal, lektor, MPH, ph.d.
Institut for Folkesundhed, AU
E-mail: htm@ph.au.dk

Referencer

1. Sorensen K, Van den Broucke S, Pelikan JM, Fullam J, Doyle G, Slonska Z, et al. Measuring health literacy in populations: illuminating the design and development process of the European Health Literacy Survey Questionnaire (HLS-EU-Q). *BMC Public Health* 2013; 13:948,2458-13-948
2. Norgaard O, Sorensen K, Maindal HT, Kayser L. [Measuring health literacy can improve communication in health care.]. *Ugeskr Laeger* 2014 ;176:37-9.
3. Röthlin, F and Pelikan, J.M The HLS-EU Short Scale. Application & Scoring. LBIHPR Working Paper. (DRAFTVERSION, UNPUBLISHED) 2013.